

شکل ۱- نقشه موقعیت خانه‌ها در شهر سنندج

۱- حاجی خان سنندجی، ۲- کارآگاهی، ۳- خوشنواز، ۴- گله داری، ۵- سیدیونسی (دکترالیاسی)، ۶- معمارباشی، ۷- جاسم نجار، ۸- احمدزاده، ۹- مصری، ۱۰- ساعدسلطان

جدول ۱- بررسی ارتباط مکان خانه‌ها با جایگاه اجتماعی صاحبان

خانه‌های دوره پهلوی اول شهر سنندج

ردیف	نام خانه (بنا)	محل	جایگاه اجتماعی صاحب خانه
۱	حاجی خان سنندجی	محل بازار	بازاری (تجارت کرباس)
۲	کارآگاهی	سرتپوله	بازاری (چوبدار - مقطع کار - شورای شهر)
۳	خوشنواز	سرتپوله در قسمت اعیان نشین	گروه اجتماعی طبقه بازاری صاحب مشهور به خلیفه احمد
۴	گله‌داری	قطارچیان روی تپه و جنب قلعه حکومتی	آقاجانی بعدا توسط ملک تجار و سپس لاجوردی و در آخر گله‌داری
۵	سیدیونسی (دکترالیاسی)	بازار (محل آغازمان) و دارای ساکنین یهودی مذهب	دکتر الیاسی بعد سیدیونسی و در نهایت پاک‌ضمیر
۶	معماریاشی	خ شهدا	استاد صعودی ناظر امور بلدیة یا شهرداری
۷	جاسم نجار	چهارباغ	مالک سابق جاسم نجار
۸	احمدزاده	محل بازار	تاجر بازاری
۹	مصری	محل بازار	خانواده یهودی و بازاری
۱۰	ساعدسلطان	میان قلعه	متعلق به میرزا شکرالله ساعدسلطان پسر آصف اعظم و سرپرست امور مالی خانواده آصف

جدول ۲- تحلیل خانه حاجی خان سنندجی

ردیف	شاخص	تصویر	تحلیل
۱	ارتباط فضایی		<p>- خانه دارای دو طبقه با بازشوهای زیاد</p> <p>- مسیر حرکت از فضای عمومی به سمت فضای خصوصی</p> <p>- ایوان ستون‌دار</p>
۲	نما		<p>- نقش تاج حجاری شده در سردر ورودی</p> <p>- ایوان سراسر ستون‌دار مقابل طبقه اول</p> <p>- پلکان ورودی</p> <p>- قاب‌بندی چوبی در سقف</p> <p>- تزئینات آجرکاری خفته و راسته و ترکیب آجر و سنگ</p>
۳	شکل کلی (درون‌نگرایی و برون‌نگرایی)		<p>- برون‌گرا</p>
۴	جهت‌گیری		<p>- استقرار ساختمان در جهت تابش حداکثر انرژی خورشید در مواقع سرد و طراحی با استفاده از رویکردهای اقلیمی منطقه</p> <p>گسترش و کشیدگی پلان در جهت محور شرقی- غربی</p>
۵	مکان قرارگیری راه‌پله		<p>- استقرار راه‌پله اصلی در جبهه شمالی و خارج از ساختمان</p>
۶	تحلیل حجم		<p>- حجم یک تکه و در یک سوی حیاط و به صورت دو طبقه و در قسمت شمالی قرار گرفته است</p>
۷	هویت بصری		<p>- ارتباط موثر بین عرصه‌های عمومی و خصوصی با ایجاد ایوان سراسری طبقه اول، بیانگر هویت معماری بومی می‌باشد.</p>
۸	محرمیت		<p>- ایجاد محرمیت فضایی از طریق ایجاد پیش‌ورودی قبل از ورود به فضای اصلی</p> <p>- نهی اشرافیت با استفاده از مسدود کردن دید مستقیم از بیرون به داخل خانه</p> <p>- محرمیت نسبی برای فضای خانه با ایجاد فضای تقسیم برای ورودی</p>
۹	جایگاه اجتماعی صاحب خانه		<p>- از بازاریان شهر سنندج (سعی در شاخص کردن بنا به وسیله نمادها)</p>

۱۰ مکان نسبت به مقیاس
و نوع محله

- بنا در محله‌ی بازار یا انتهای آن و در نزدیکی میدان
سنندجی

جدول ۳- تحلیل خانه کارآگاهی

ردیف	شاخص تحلیل	تصویر	توضیحات
۱	ارتباط فضایی		<p>- خانه دارای دو طبقه با بازشوهای زیاد</p> <p>- مسیر حرکت از فضای عمومی به سمت فضای خصوصی</p> <p>- دارای فضای حد واسط و حیاط مرکزی</p>
۲	نما		<p>- ایوان ستون دار چوبی</p> <p>- سردر در یک نماسازی کامل آجری و قوس قطاع سنگی</p> <p>- نما دارای قطار بندی، دندان موشی، خفته و راسته و قوس قطاع سنگی</p> <p>- مصالح بوم آورد مانند آجر، سنگ، چوب، آهک، گچ</p>
۳	شکل کلی (درونگرایی و برونگرایی)		<p>- درون گرا</p>
۴	جهت گیری		<p>- استقرار ساختمان در جهت تابش حداکثر انرژی خورشید در مواقع سرد و طراحی با استفاده از رویکردهای مناطق مرکزی گسترش و کشیدگی پلان در جهت محور جنوبی- شرقی</p>
۵	مکان قرارگیری راه پله		<p>- استقرار راه پله اصلی در جبهه شمالی و داخل از ساختمان</p>
۶	تحلیل حجم		<p>- حجم در اطراف حیاط مرکزی و به صورت دو طبقه و دارای رون جنوبی و شرقی است</p>
۷	هویت بصری		<p>- ارتباط نسبتاً مؤثر بین عرصه های عمومی، خصوصی و نیمه خصوصی توسط حیاط مرکزی در خانه بیانگر هویت ایرانی می باشد.</p>
۸	محرمیت		<p>- ایجاد محرمت فضایی از طریق ایجاد دالان ورودی قبل از ورود به حیاط مرکزی</p> <p>- نهی اشرافیت با استفاده از مسدود کردن دید مستقیم از بیرون به داخل خانه</p> <p>- محرمت نسبی برای فضای خانه با ایجاد فضای دالان ورودی</p>
۹	جایگاه اجتماعی صاحب خانه		<p>- بازاری و حکومتی (چوبدار- مقطع کار- شورای شهر)</p>
۱۰	مکان نسبت به مقیاس و نوع محله		<p>- بنا در محله سرتپوله و جنب مسجد هاجره خاتون واقع شده است. از سوی خیابان صلاح الدین ایوبی دسترسی به آن هم امکان پذیر است.</p>

جدول ۴- تحلیل خانه خوشنواز

ردیف	شاخص تحلیل	تصویر	توضیحات
۱	ارتباط فضایی		<p>- خانه دارای دو طبقه با بازشوهای زیاد</p> <p>- مسیر حرکت از فضای عمومی به سمت فضای خصوصی</p> <p>- دارای فضای دالان ورودی جهت ورود به حیاط مرکزی</p>
۲	نما		<p>- تاق نماهای دو طبقه جداره بیرونی</p> <p>- سردر ورودی قاجاری بنا با تاق‌های هلالی متداخل</p> <p>- آرسی‌ها و درها و پنجره‌های چوبی با کتیبه‌های گره‌چینی شده</p> <p>- ایوان ستون‌دار چوبی</p> <p>- استفاده از آجرهای سوخته و قاب‌ها و پشت‌بغل قوس‌ها و تزئینات آجرکاری خفته و راسته</p>
۳	شکل کلی (درون‌گرایی و برون‌گرایی)		<p>- درون‌گرا</p>
۴	جهت‌گیری		<p>- استقرار ساختمان در جهت تابش حداکثر انرژی خورشید در مواقع سرد و طراحی با استفاده از رویکردهای اقلیمی منطقه گسترش و کشیدگی پلان در جهت محور جنوبی- شرقی</p>
۵	مکان قرارگیری راه‌پله		<p>- استقرار راه‌پله اصلی در جبهه شمالی و داخل ساختمان</p>
۶	تحلیل حجم		<p>- حجم در اطراف حیاط مرکزی و به صورت دو طبقه (یک اشکوب و زیرزمین) ساخته شده است</p>
۷	هویت بصری		<p>- ارتباط مؤثر بین عرصه‌های عمومی، خصوصی و نیمه خصوصی توسط حیاط مرکزی در خانه بیانگر هویت ایرانی می‌باشد</p>
۸	محرمیت ورودی		<p>- ایجاد محرمیت فضایی از طریق ایجاد دالان زاویه‌دار پیش‌ورودی قبل از ورود به فضای اصلی</p> <p>- نهی اشرافیت با استفاده از مسدود کردن دید مستقیم (دالان زاویه‌دار ورودی) از بیرون به داخل خانه</p> <p>- محرمیت نسبی برای فضای خانه با ایجاد فضای تقسیم برای ورودی</p>

- گروه اجتماعی طبقه بازاری (صاحب آن مشهور به خلیفه احمد)

۹ جایگاه اجتماعی صاحب خانه

- در محله‌ی سرتپوله و در یکی از معبرهای اصلی محله‌ی قدیمی و اعیانی و منتهی به خیابان امام واقع شده است

۱۰ مکان نسبت به مقیاس و نوع محله

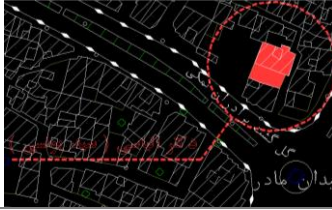
جدول ۵- تحلیل خانه گله‌داری

ردیف	شاخص تحلیل	تصویر	توضیحات
۱	ارتباط فضایی		<p>- خانه دارای دو طبقه با بازشوهای زیاد</p> <p>- مسیر حرکت از فضای عمومی به سمت فضای خصوصی</p> <p>- دارای فضای حد واسط و حیاط مرکزی</p>
۲	نما		<p>- اُرسی زیبا، گچ‌بری‌ها و قاب‌بندی زیبا</p> <p>- ویژگی‌های معماری بومی منطقه و ایرانی</p> <p>- عناصر تزئینی بنا، آجرکاری خفته راسته، در و پنجره اُرسی، کار استادکاران سنندجی</p>
۳	شکل کلی (درون‌گرایی و برون‌گرایی)		<p>- بخش اصلی درون‌گرا</p> <p>- بخش ورودی برون‌گرا و دید به بیرون</p>
۴	جهت‌گیری		<p>- استقرار ساختمان در جهت تابش حداکثر انرژی خورشید در مواقع سرد و طراحی با استفاده از رویکردهای مناطق مرکزی</p> <p>- گسترش و کشیدگی پلان در جهت محور شرقی- غربی</p>
۵	مکان قرارگیری راه‌پله		<p>- استقرار راه‌پله در بخش شرقی و در میان فضاهای اصلی</p>
۶	تحلیل حجم		<p>- حجم با رون شرقی و به صورت دو طبقه و در دو بخش شرقی (دوره پهلوی اول) و غربی احداث شده است.</p>
۷	هویت بصری		<p>- ارتباط نسبتاً مؤثر بین عرصه‌های عمومی، خصوصی و نیمه خصوصی توسط حیاط مرکزی در خانه بیانگر هویت ایرانی می‌باشد.</p>
۸	محرمیت		<p>- ایجاد محرمیت فضایی از طریق ایجاد دالان پیش‌ورودی قبل از ورود به فضای اصلی</p> <p>- نهی اشرافیت با استفاده از مسدود کردن دید مستقیم از بیرون به داخل خانه</p> <p>- محرمیت نسبی برای فضای خانه با ایجاد فضای تقسیم برای ورودی</p>
۹	جایگاه اجتماعی صاحب خانه		<p>- مالک ابتدا شخصی به نام آقاجانی بوده و سپس توسط ملک‌تجار تملک گردید و سپس فردی به نام لاجوردی آن را از ملک‌تجار خریداری نمود و حدود چهل سال قبل شخصی به نام گله‌داری آن را تملک کرده است</p>
۱۰	مکان نسبت به مقیاس و نوع محله		<p>- در یکی از کوچه‌های قطارچیان به نام کوچه خسروی واقع در بین خیابان کشاورز و از سوئی در بلوار جدیدالاحداث کردستان واقع شده است. در جبهه شمالی عمارت وکیل و در مجاورت خانه سرهنگ آزموده اردلان</p>

جدول ۶- تحلیل خانه سیدیونسی (دکترالیاسی)

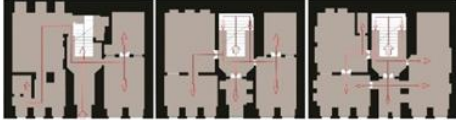

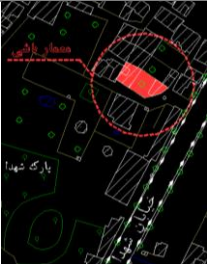
ردیف	شاخص تحلیل	تصویر	توضیحات
۱	ارتباط فضایی		<p>- خانه دارای سه طبقه با بازشوهای زیاد</p> <p>- مسیر حرکت از فضای عمومی به سمت فضای خصوصی</p> <p>- پلان دارای خصوصیات متقارن و توازن محوری</p> <p>- ایوان ستون دار</p>
۲	نما		<p>- دارای یک ایوان ستون دار سراسری</p> <p>- پلکان ورودی</p> <p>- ستون‌های چوبی به فلزی تبدیل شده</p> <p>- معماری خانه سبک بومی و منطقه کردستان</p> <p>- تزئینات آجرکاری به صورت قاب‌بندی در اطراف درهای ورودی</p> <p>- آجرهای یک رنگ آبی فیروزه‌ای به صورت یک چلیپا بر روی ستون نماها و ستون‌ها بر بالای برخی قوس‌ها</p> <p>- قوس‌های روی بازشوها، به صورت دسته زنبیلی و بهم مرتبط</p> <p>- آجرکاری‌های خفته و راسته</p> <p>- نرده‌های فلزی یا فرورژه نیز با طرح‌های اسلیمی</p>
۳	شکل کلی (درونگرایی و برونگرایی)		<p>- برون‌گرا</p>
۴	جهت‌گیری		<p>- استقرار ساختمان در جهت تابش حداکثر انرژی خورشید در مواقع سرد و طراحی با استفاده از رویکردهای اقلیمی منطقه گسترش و کشیدگی پلان در جهت محور شرقی- غربی</p>
۵	مکان فرارگیری راه‌پله		<p>- استقرار راه‌پله اصلی در جبهه شمالی و خارج از ساختمان</p>
۶	تحلیل حجم		<p>- حجم یک تکه و در یک سوی حیاط و به صورت دو طبقه و در قسمت شمالی قرار گرفته است</p>
۷	هویت بصری		<p>- ارتباط موثر بین عرصه‌های عمومی و خصوصی با ایجاد ایوان سراسری طبقه اول، بیانگر هویت معماری بومی می‌باشد.</p>
۸	محرمیت		<p>- ایجاد محرمیت فضایی از طریق قرار دادن پیش‌ورودی در کنج</p> <p>- نهی اشرافیت با استفاده از مسدود کردن دید مستقیم از بیرون به داخل خانه</p> <p>- محرمیت نسبی برای فضای خانه با ایجاد فضای ایوان ستون دار (فضای تقسیم) برای ورود به فضاهای داخل خانه</p>
۹	جایگاه اجتماعی		<p>- متعلق به فردی به نام دکترالیاسی بوده که بعدها به مالکیت سیدعطا سیدیونسی درآمد و در سال ۱۳۵۵ به آقای</p>

پاک‌ضمیر فروخته شده و در نهایت در سال ۱۳۶۱ به سیدعطا سیدیونسی فروخته شد	صاحب خانه
- بنا در محله‌ی آغه‌زمان (بازار) و روی تپه و در کوچهای تنگ و باریک در مرکز شهر و مجاورت میدان مادر و در ضلع شمالی بلوار برادران نمکی	۱۰ مکان نسبت به مقیاس و نوع محله

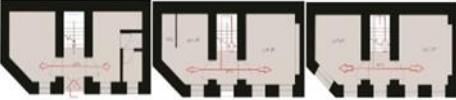

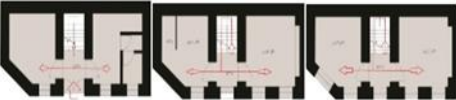
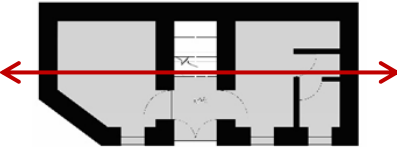
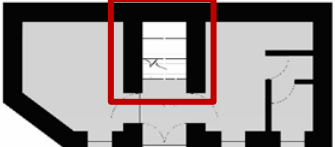

جدول ۷- تحلیل خانه معماری

توضیحات	تصویر	شاخص تحلیل	ردیف
- خانه دارای سه طبقه با بازشوهای زیاد - مسیر حرکت از فضای عمومی به سمت فضای خصوصی - پلان دارای خصوصیات متقارن و توازن محوری		ارتباط فضایی	۱
- تزئینات خاص آجرتراشی و الماس بر در آن - حیاط دارای آبنما - نماسازی و نوع قوس پنجره‌ها و بازشوها به صورت برجسته - تاق‌بندی سقف راهرو ورودی با تاق متقاطع و آجرهای تراش خورده و تزئینی		نما	۲
- برون‌گرا		شکل کلی (درون‌گرایی و برون‌گرایی)	۳
- استقرار ساختمان در جهت تابش حداکثر انرژی خورشید در مواقع سرد و طراحی با استفاده از رویکردهای اقلیمی منطقه گسترش و کشیدگی پلان در جهت محور شرقی- غربی		جهت‌گیری	۴
- استقرار راه‌پله در بخش شرقی و میان فضاهای اصلی		مکان قرارگیری راه‌پله	۵
- حجم اصلی در یک سوی حیاط و به صورت سه طبقه و با رون شرقی و در جبهه غربی حیاط قرار گرفته است		تحلیل حجم	۶

<p>۷</p> <p>هویت بصری</p> <p>- ارتباط مؤثر بین عرصه‌های عمومی، خصوصی و نیمه خصوصی در خانه بیانگر هویت بومی منطقه در آن می‌باشد.</p>	
<p>۸</p> <p>محرمیت</p> <p>- ایجاد محرمیت فضایی از طریق ایجاد پیش‌ورودی قبل از ورود به فضای اصلی - محرمیت نسبی برای فضای خانه با ایجاد فضای تقسیم برای ورودی</p>	
<p>۹</p> <p>جایگاه اجتماعی صاحب خانه</p> <p>- ساختمان مربوط به استاد الله میرزا محمدعلی صعودی (معمارباشی) بوده که طبق فرمان حکومتی پهلوی نظارت بر امور ساختمانی بلدیة یا شهرداری را انجام می‌داده است.</p>	
<p>۱۰</p> <p>مکان نسبت به مقیاس و نوع محله</p> <p>- بنا در جنوب خیابان شهدا و جنب پارک شهدا و در ارتباط نزدیک به خیابان اصلی و روی شیب نسبتاً ملایمی قرار گرفته است</p>	

جدول ۸- تحلیل خانه جاسم نجار

ردیف	شاخص تحلیل	توضیحات	تصویر
۱	ارتباط فضایی	<p>- خانه دارای سه طبقه با بازشوهای زیاد</p> <p>- مسیر حرکت از فضای عمومی به سمت فضای خصوصی</p> <p>- پلان دارای خصوصیات متقارن و توازن محوری</p>	
۲	نما	<p>- تحت تأثیر معماری سبک مدرنیسم</p> <p>- فضای بالا از نوع کلاه‌فرنگی</p> <p>- نقشه همه طبقه‌ها، شبیه به هم</p> <p>- ورودی از سنگ‌های حجاری شده</p> <p>- سبک معماری بومی</p>	
۳	شکل کلی (درونگرایی و برونگرایی)	- برون‌گرا	
۴	جهت‌گیری	<p>- استقرار ساختمان در جهت تابش حداکثر انرژی خورشید در مواقع سرد و طراحی با استفاده از رویکردهای اقلیمی منطقه</p> <p>گسترش و کشیدگی پلان در جهت محور شرقی- غربی</p>	
۵	مکان قرارگیری راه‌پله	- استقرار راه‌پله در بخش جنوبی و میان فضاهای اصلی	

<p>- حجم به صورت سه طبقه و با خرپشته‌ایی از نوع کلاه‌فرنگی ساخته شده است</p>		<p>۶ تحلیل حجم</p>
<p>- ارتباط مؤثر بین عرصه‌های عمومی، خصوصی و نیمه خصوصی در خانه بیانگر هویت بومی منطقه در آن می‌باشد.</p>		<p>۷ هویت بصری</p>
<p>- ایجاد محرمیت فضایی از طریق ایجاد پیش‌ورودی قبل از ورود به فضای اصلی - نهی اشرافیت با استفاده از فضای تقسیم و نهی دید مستقیم از بیرون به داخل خانه - محرمیت نسبی برای فضای خانه با ایجاد فضای تقسیم برای ورودی</p>		<p>۸ محرمیت</p>
<p>- وجه تسمیه بنا از مالک سابق آن جاسم نجار گرفته شده است و اکنون متعلق به آقای حبیب‌الله نوبری است.</p>	<p>۹ جایگاه اجتماعی صاحب خانه</p>	
<p>- بنا در محله‌ی چهارباغ و کوچه پیروزی و نزدیک به بناهای قدیمی واقع شده است</p>		<p>۱۰ مکان نسبت به مقیاس و نوع محله</p>

جدول ۹- تحلیل خانه احمدزاده

توضیحات	تصویر	شاخص تحلیل	ردیف
<p>- خانه دارای چهار طبقه با بازشوهای زیاد - مسیر حرکت از فضای عمومی به سمت فضای خصوصی - پلان دارای خصوصیات متقارن و توازن محوری</p>		<p>۱ ارتباط فضایی</p>	
<p>- تزئینات آجرتراش بسیار زیبا در نما - ورودی از سنگهای حجاری شده - ایوان‌های ستوندار - تکنیک آجرتراشی و نماسازی و گره‌چینی برجسته و برهشته - رعایت اصول تقارن و توازن و تعادل</p>		<p>۲ نما</p>	
<p>- برون‌گرا</p>		<p>۳ شکل کلی (درون‌گرایی و برون‌گرایی)</p>	
<p>- استقرار ساختمان در جهت تابش حداکثر انرژی خورشید در مواقع سرد و طراحی با استفاده از رویکردهای اقلیمی منطقه - گسترش و کشیدگی پلان در جهت محور شرقی - غربی</p>		<p>۴ جهت‌گیری</p>	

<p>- استقرار راه‌پله در بخش جنوبی و اصلی و میان فضاهای اصلی</p>		<p>۵ مکان قرارگیری راه‌پله</p>
<p>- حجم به صورت چهارطبقه و در سمت شمال حیاط واقع شده است.</p>		<p>۶ تحلیل حجم</p>
<p>- ارتباط موثر بین عرصه‌های عمومی و خصوصی با ایجاد ایوان سراسری طبقه اول، بیانگر هویت معماری بومی می‌باشد.</p>		<p>۷ هویت بصری</p>
<p>- ایجاد محرمیت فضایی از طریق ایجاد پیش‌ورودی در کنج قبل از ورود به حیاط - نهی اشرافیت با استفاده از زاویه‌دار کردن ورودی و نهی دید مستقیم از بیرون به داخل خانه - محرمیت نسبی برای فضای خانه با ایجاد فضای تقسیم برای ورودی</p>		<p>۸ محرمیت</p>
<p>- صاحب ساختمان تاجری بازاری بوده و ساختمان را به عنوان یک مهمان‌سرا برای تجار و بازاریانی که با شهر سنندج در رفت و آمد بوده‌اند ساخته است</p>		<p>۹ جایگاه اجتماعی صاحب خانه</p>
<p>- ساختمان در ضلع شمالی بلوار نمکی و مشرف به خیابان اصلی و روی شیب واقع شده است</p>		<p>۱۰ مکان نسبت به مقیاس و نوع محله</p>

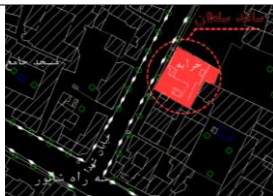
جدول ۱۰- تحلیل خانه مصری

ردیف	شاخص تحلیل	تصویر	توضیحات
۱	ارتباط فضایی		<p>- خانه دارای دو طبقه با بازشوهای زیاد</p> <p>- مسیر حرکت از فضای عمومی به سمت فضای خصوصی</p> <p>- پلان نامتقارن و پراکنده و مسیر از اتاقی به اتاق دیگر</p> <p>- دارای فضای حد واسط و حیاط مرکزی</p>
۲	نما		<p>- ورودی ترکیبی از سنگهای حجاری و بلوک و آجری</p> <p>- نما از آجرکاری با قاببندی و پنجره‌های چوبی با قوس تخت و جناغی و ابرویی</p> <p>- حیاط سنگ فرش و حوض آب در وسط آن</p> <p>- سبک قوس‌های کلیل آذری از سنگ تراش خورده</p> <p>- تزئینات آجرکاری با طرح خفته و راسته و در پشت بغل قوس‌های تیزه‌دار پهلوی</p> <p>- قاب آجر تراش با طرح حصیری بر روی پنجره‌های جفتی</p>
۳	شکل کلی (درونگرایی و برونگرایی)		<p>- درون‌گرا</p>
۴	جهت‌گیری		<p>- استقرار ساختمان در جهت تابش حداکثر انرژی خورشید در مواقع سرد و طراحی با استفاده از رویکردهای مناطق مرکزی گسترش و کشیدگی پلان در جهت محور شرقی- غربی</p>
۵	مکان قرارگیری راه‌پله		<p>- استقرار راه‌پله در بخش جنوبی به صورت قرینه و در میان فضاهای اصلی</p>
۶	تحلیل حجم		<p>- حجم در دو سمت حیاط در شمال و جنوب و به صورت درونگرا ساخته شده است. جبهه جنوبی در دو طبقه و زیرزمین و مربوط به دوره پهلوی اول می باشد</p>
۷	هویت بصری		<p>- ارتباط نسبتاً مؤثر بین عرصه‌های عمومی، خصوصی و نیمه خصوصی توسط حیاط مرکزی در خانه بیانگر هویت ایرانی می‌باشد.</p>
۸	محرمیت		<p>- ایجاد محرمیت فضایی از طریق ایجاد پیش‌ورودی قبل از ورود به فضای اصلی</p> <p>- دید مستقیم به حیاط مرکزی و مسدود کردن دید مستقیم از بیرون به داخل خانه توسط حیاط</p> <p>- محرمیت نسبی برای فضای خانه با ایجاد فضای تقسیم برای ورودی</p>
۹	جایگاه اجتماعی صاحب خانه		<p>- این خانه متعلق به خانواده مصری از اقلیت یهودی سندج است.</p>
۱۰	مکان نسبت به مقیاس و نوع محله		<p>- بنا در بافت قدیم محله بازار سندج و اکنون در میدان مادر و در انتهای بلوار نمکی و در مجاورت خانه‌ی دکترالیاسی می‌باشد. بنا روی شیب نسبتاً ملایمی نسبت به خیابان اصلی قرار دارد.</p>

جدول ۱۱- تحلیل خانه ساعدسلطان

ردیف	شاخص تحلیل	تصویر	توضیحات
۱	ارتباط فضایی		<p>- خانه دارای دو طبقه با بازشوهای زیاد</p> <p>- مسیر حرکت از فضای عمومی به سمت فضای خصوصی</p> <p>- پلان دارای خصوصیات متقارن و توازن محوری</p>
۲	نما		<p>- تزئینات سقف کاذب و قاببندی چوبی</p> <p>- گچ‌بری از نوع گل و بوته</p> <p>- قاببندی و نمای آجری شامل گره چینی و بدون ملات</p> <p>- درب و پنجره ارسی</p> <p>- سردر ورودی با طرح نیم هشتی</p> <p>- رخ‌بام از آجر نظامی، قطار و خفته و راسته و گره چینی ساده و مرکب</p>
۳	شکل کلی (درون‌نگاری و برون‌نگاری)		<p>- ترکیب درون‌گرا و برون‌گرا</p>
۴	جهت‌گیری		<p>- استقرار ساختمان در جهت تابش حداکثر انرژی خورشید در مواقع سرد و طراحی با استفاده از رویکردهای اقلیمی منطقه</p> <p>- گسترش و کشیدگی پلان در جهت محور جنوبی- غربی</p>
۵	مکان قرارگیری راه‌پله		<p>- بنا به صورت یک طبقه و زیرزمین که راه‌پله زیر زمین بر روی نمای شمالی و غربی تعبیه شده است</p>
۶	تحلیل حجم		<p>- حجم رون غربی- جنوبی و به صورت یک طبقه و زیرزمین احداث شده است</p>
۷	هویت بصری		<p>- ارتباط مؤثر و نسبتا در بین عرصه‌های عمومی، خصوصی و نیمه‌خصوصی در خانه بیانگر تلفیق زیبای هویت بومی منطقه و هویت ایرانی در آن می‌باشد.</p>
۸	محرمیت		<p>- ایجاد محرمت فضایی از طریق ایجاد ایوان پیش‌ورودی قبل از ورود به فضای اصلی</p> <p>- محرمت نسبی برای فضای خانه با ایجاد فضای تقسیم برای ورودی</p>
۹	جایگاه اجتماعی صاحب‌خانه		<p>- این بنا متعلق به میرزا شکرالله ساعدسلطان پسر آصف اعظم است که سرپرست امور مالی املاک خانواده آصف را داشته است</p>

- در محله‌ی میان قلعه در فاصله بناهای قدیمی عمارت آصف
ملالطف‌الله شیخ‌الاسلام و عمارت مشیر دیوان قرار دارد. بر اثر
خیابان‌کشی بخشی از آن تخریب شده است.

۱۰ مکان نسبت به
مقیاس و نوع محله

جدول ۱۲- ویژگی گونه‌های خانه‌های شهر سنندج در دوره پهلوی اول

ردیف	شاخص پژوهش	ویژگی‌های گونه
		گونه A
		گونه B
۱	ارتباط فضایی	متقارن و دارای توازن محوری
۲	نما	متقارن و دارای توازن محوری - تزئینات آجرتراش بسیار زیبا در نما - ورودی از سنگ‌های حجاری شده - ایوان‌های ستوندار - تکنیک آجرتراشی و نماسازی و گره چینی برجسته و برهشته - رعایت اصول تقارن و توازن و تعادل - آجرهای یک رنگ آبی فیروزه‌ای به صورت یک چلیپا بر روی ستون نماها و ستون‌ها بر بالای برخی قوس‌ها
۳	شکل کلی (درونگرایی و برونگرایی)	درون‌گرا
۴	جهت‌گیری	گسترش و کشیدگی پلان در جهت محور شرقی- غربی
۵	مکان قرارگیری راه پله	استقرار راه پله اصلی داخل از ساختمان
۶	تحلیل حجم	حجم یک تکه و در یک سوی حیاط
۷	هویت	معماری بومی
۸	محرمیت	ایجاد محرمیت فضایی از طریق ایجاد پیش‌ورودی قبل از ورود به فضای اصلی - نهی اشرافیت با استفاده از مسدود کردن دید مستقیم از بیرون به داخل خانه - محرمیت نسبی برای فضای خانه با ایجاد فضای تقسیم برای ورودی
۹	جایگاه اجتماعی صاحب خانه	از افراد حکومتی و صاحب منصب و در مواردی از یهودیان
۱۰	مکان نسبت به مقیاس و نوع محله	محله‌ی بازار